

Časopis „NAPREJ“ izhaja dvakrat mesečno in sicer 4. in 18.

Uredništvo, administracija in ekspedicijska: Idrija št. 75.

Vse denarne pošiljke na naslov:

Upravništvo „Naprej“.

Vse dopise in spise na uredništvo.

NAPREJ!

Lastnik lista:

„Idrijska okrajna organizacija.“

Naročnina za celo leto: v Idriji (brez donajanja na dom): K 1-92, (z donajanjem na dom): K 2-40, po pošti K 2-50; v Nemčiji 3 krone.

Posamezne številke 8 vin.

Slovinci!

Pod imenom tretjega katoliškega shoda pripravlja klerikalna stranka za dneve 26., 27. in 28. avgusta veliko demonstracijo, katere prozorni namen je v prvi vrsti, obuditi v najširši javnosti mnenje, da je ves slovenski narod napolnjen s klerikalnim duhom, da ima klerikalizem absolutno moč nad slovenskim narodom, da je rimsko mračnjaštvo edini ideal Slovencev.

Dolgotrajne izkušnje dokazujejo, da je ime »katoliško« na Slovenskem samo sinonim za »klerikalno«. Karkoli se snuje in prireja pod tem imenom, ima namen, utrditi in povečati moč klerikalne stranke in oklepati Slovence v verige srednjeveškega mračnjaštva, sovražnega vsakemu napredku, vsaki svobodi, vsakemu razvoju. S krinko ljudskega prijateljstva hodi klerikalizem po slovenskih deželah; potlačiti ljudstvo, uničiti njegovo odbojno moč, pa mu je v resnici edini namen. Škodljiv je klerikalizem razvoju vsakega naroda; zlasti škodljiv je slovenskemu narodu, ki je majhen po številu, politično potlačen, kulturno zanemarjen, gospodarsko še slaboten. Znanost in gospodarstvo, najvažnejša faktorja v življenju narodov in človeštva, uplivajoča tudi na kulturo in na politiko, hitita po vsem svetu z orjaškimi koraki naprej. Samo narod, ki sledi vihnemu napredku brez počitka, ima zagotovilo, da obstane v silnem, vse slabotneže uničujočem tekmovanju. Mali narodi pa skrbijo za svojo ohranitev le tako, da napno vse moči pa izkušajo, postaviti se v prve vrste splošnega napredka, kjer se jih mora priznati in upo-

števati. Kdor zastane, je izgubljen; zagamejeni prostori so samo v najsprednejših vrstah.

Klerikalizem pa je zaostajanje, zadrževanje in oviranje. Narodi, nad katerimi dobi klerikalizem moč, ne morejo dohitevati svojih tekmecev; napredujoče sile drve brezobzirno preko njih, poteptajo jih in tužen pogin je neizogiben konec klerikalnih narodov.

Velikanska je škoda, ki jo je nanesele klerikalizem slovenskemu narodu od časov, ko je pokristjanjevanje naših očakov protežiralo in pripravljalo tla raznarodovanju Slovencev. Za stoletja je protireformacijska doba zadržala napredek slovenskega naroda. In v novejši dobi je klerikalizem najmočnejša retardirajoča sila, ki označuje vse rezultate moderne vede za peklensko delo, ki preklinja vsako svobodno misel, ki ubija samostalnost, ki podreja gospodarstvo, politiko, vedo in umetnost absolutizmu cerkvenih poglavarjev, ki išče svoje cilje v mrtvi preteklosti, ki mu je glavni smoter, pretvoriti ves svet takorekoč v samostan z absolutnim, svetovno in duševno gospodujočim, privatno in javno življenje avtokratično ravnaajočim papežem na čelu.

Tudi tretji katoliški shod, ki mu je atribut »slovenski« samo epitheton ornans, nima drugega namena, ga ne more in ne sme imeti, nego služiti tej svrhi, propagirati duševni klerikalizem in hipnotizirati slovensko ljudstvo, kateremu naj prepozna demonstracija sugerira, da je ves slovenski narod klerikalen. Posebno se trudijo prireditelji za uspeh, ker bode zboroval katoliški shod v Ljubljani, v kateri klerikalizem doslej še ni mogel zagospodovati. »Tudi Ljubljana je

padla; tudi glavno mesto kranjske dežele in slovenskega naroda je klerikalno — to naj bi pokazal tretji katoliški shod. To bi bil največji triumf klerikalne stranke. Zato bi radi imeli okinčane hiše, zato slavnostne vsprejeme, zato sprevide med velikanskim špalirjem, zato ves pomp, kar ga premoreta cerkev in od nje odvisna politična stranka.

Slovinci!

Kar se vas še ni udalo terorizmu klerikalne tiranije — do vas se obračamo. Zdramite se in pokažite, da objestni klerikalizem še ni absolutni vladar na Slovenskem. Dokazite, da je tudi v slovenskem narodu še dosti duhov, ki so pripravljeni, upreti se mračnjaskemu početu, vodečemu v kulturno smrt in v narodni pogin. Na noge vsi, ki ste pripravljeni, gladiti pot svobodnemu napredku. Podajte plašnim dober vzgled, ohrabrite bojazljivce, pokažite, da najdejo zaslombe v neizogibnem boju med svobodo in suženjstvom, med napredkom in nazadnjaštvom.

Zalostne so še razmere na Slovenskem; velika je moč klerikalizma. Ali železna volja je premagala že hujše sile in v značaju slovenskega ljudstva je toliko zdravega, da je zmaga nad žugajočo reakcijo zagotovljena, ako se zbudi doslej še speče, ako se ohrabri splašene, ako se pouči zapeljane elemente naroda. Ali brez dela ni uspeha. In začeti je treba, dokler je še čas.

Začeti je treba takoj.

Tretji katoliški shod v Ljubljani bodi signal resnično naprednim Slovencem za začetek dela. V boju proti klerikalizmu ne smejo ovirati zavednega dela razlike, ki ločijo struje v političnem in v gospodarskem življenju. Taka nasprotja, ki jih ni treba tajiti, nimajo ničesar opraviti z bojem proti skupnemu, brezobzirnemu sovražniku: klerikalizmu. Seveda ima klerikalna stranka kakor vsaka druga, pravico demonstrirati, kakor se ji poljubi. Stoječi na stališču svobode za vsakogar, ne moremo motiti nikogar v njih prireditvah. Ali tudi sami sebi ne maramo

jemati enake pravice in če hočejo klerikalci manifestirati svojo moč, hočemo demonstrirati mi, da ima tudi svobodna misel na Slovenskem tla in bojavnike. Dostojno hočemo to demonstrirati na shodih, ki vam bodo z vsemi potrebnimi detajli naznanjeni. Vas pa, neklerikalne Slovence, vabimo, da se udeležite teh shodov v čim največjem številu in tako pokažete svetu, da ima svobodna misel na Slovenskem močno in zdravo zaslombo.

Slovinci, kar vas ni klerikalnih, mislite na to, da je vaša politična dolžnost, zajezi ošabno in brezobzirno prodirajoči klerikalni naval. Svobodomiselni ponos veleva vsakemu naprednemu Slovencu, udeležiti se tega shoda in preprečiti zmagoslavno tulenje klerikalizma, ki razteza svojo malho, da bi pobasal vse Slovenstvo vanjo. Verjetno je, da bode klerikalno časopisje teroriziralo: ali kdor se ustraši dobro znanega surovega žuganja črne čete, se izbriše sam iz vrst kulturnih naprednjakov. Zatrte torej nepotrebne pomisleke, preženite neopravičene predsodke, ne dajte se strahovati, temveč storite svojo dolžnost!

Kdor noče biti hlapec klerikalizma, na shod!

In ve, žene, ki ljubite svoje otroke in nočete, da bi jim klerikalizem zastrupil bodočnost, pomagajte pri tem delu z agitacijo in udeležbo. Tudi ve ste poklicane na delo — ne odtegujte se mu!

Izvrševalni odbor

jugoslovanske soc. dem. stranke.

Proč s klerikalizmom!

26. t. m. priredi jugoslovanska socialna demokracija shode po raznih slovenskih krajih, da pojasni pomen katoliških shodov. Ta dan se prične namreč v Ljubljani tretji slovenski katoliški shod, na katerem se bode zopet sklepalo proti napredku in svobodi. Treba je zato, da napredno slovensko ljudstvo po-

vzdigne svoj glas proti nameram sovražnikov napredka in svobode.

V idrijskem okraju bodo nastopni shodi:

V **Idriji** (pri «Črnem orlu») ob 9. uri zjutraj;

v **Žireh** popoldne;

v **Črnem vrhu** popoldne in

v **Logatcu** popoldne.

Delavci! Napredni možje in napredne žene! Pridite na shode, da se vam pojasnijo nameni klerikalne armade ter da se vam pokažejo cilji in smotri pogubnega klerikalizma.

26. t. m. na shode! Demonstrujmo proti klerikalizmu, manifestujmo za svobodni razvoj in svobodni napredek slovenskega ljudstva!

Ogenj v premogokopih in rudnikih.

Konec.

Da se rudar obvaruje ognja v jamah, mora biti zelo oprezen pri rabi ognja in luči pod zemljo, kakor tudi v bližini rogov nad zemljo. Dalje mora skrbno paziti za čistost jam s tem, da odstranjuje in izvaža redno lesne odpadke, stari les in premogov drob, da škropi premogov prah v zraku z vodo in da isto skrbno odvaža. V lahko gorljivem premogu se mora imeti le malo odprtih prostorov, da pride majhno površje premoga z zrakom v dotiko. Skrbeti pa je potreba obenem za dobri in zadostni zrak v teh prostorih, če je potrebno tudi z umetnim zračenjem in sicer s pomočjo ventilatorjev.

Prostori, kjer se je premog izkopal, se morajo očistiti prahu in zdroba ter zasuti z negorljivim zasipom. Dobro je tudi take zapuščene oddelke jam hermetično zazidati, da ne pride do njih zrak. Paziti pa je potrebno pri tem tudi na to, da se zazidajo vse morebitne razpoke, ki so nastale na površju jame.

Gašenje in odstranjevanje že nastalega ognja je zelo težavno in nevarno. Rudarja

muči pri tem delu vročina, plamen, slabi zrak, dim, posebno pa irrespirabli plini, ki ga lahko omamijo in zaduše. Vsled velike nevarnosti mora biti pri takem delu vedno večje število rudarjev, ki se med sabo menjavajo. Medtem, ko jih nekaj dela pri ognju, se ostali hlade in krepe v čistem zraku. Navadno zdrži posamezen rudar le nekaj minut pri delu, nakar se mora zopet umakniti za nekaj časa v sveži zrak.

Mali ognji se gase s polivanjem z vodo, da se prepreči vsaj plamen. Žerjavica se izkoplje in izpelje na železnih vozovih na prosto. Dobro je vodi pridejati tudi ilovice.

Če ognja ni mogoče več vdušiti, se mora dotični del jame hermetično zazidati. Navadno se napravita dva zida, vmes pa se natlači ilovice ali peska. Taki zidi se napravijo navadno v vseh progah, ki vodijo v bližino ognja, dostikrat pa je potreba napraviti kroginkrog ognja zid, da se ogenj ne razširi po premogovih razpokah. Zid se gladko omeče, da se spozna na razpoklinah ometa poškodba zidu. Vzida pa se vanj tudi cev, za preiskovanje zraka v jami in potrebni toplotomer.

Kadar ni mogoče priti ognju več blizu ter je naravnost za delavce in jamo prevelika, poskuša se ogenj na ta način vdušiti, da se zazidajo hermetično vsi rovi in razpoke, ki vodijo s površja v jamo. Taki ognji trajajo dostikrat mesece in leta.

Napravili so se tudi že poskusi z vpeljevanjem plinov brez kisika — ogljenčevo kislino in dušikom — ogenj zatreti, kateri način bi bil najboljši, pa je žal predrag.

Zadnji pripomoček rudarju v takih slučajih je voda. Napolni se namreč vsa jama z vodo. Ker je pa zopetno odstranjevanje vode zelo težavno in voda s tem vso jamo ugonobi, ker omehta zemljo, podere podpore ter zasuje vse prazne prostore, je to le skrajno in zadnje sredstvo, ki se vporabi.

«Slovenski Tehnik».

ZMES.

Karol Havliček-Borovsky. Konec minulega meseca ter prvo polovico tekočega so slavili po Češkem ter tudi drugod moža, ki je imel pred pol stoletjem prav veliko vpliva na razvoj javnih dogodkov ter na tir češke politike v Avstriji. Karol Havliček-Borovsky se je imenoval ta mož, in 29. julija je preteklo 50 let, odkar so njegovo truplo zagrebli k večnemu počitku. Rodil se je leta 1821. v Borovi pri Nemškem Brodu, odtod tudi ime Borovský. Po končanih študijah na srednji šoli je vstopil v lemenat; bil je mnenja, da najde v duhovnem poklicu cilj svojih idealov, pravo šolo čistih značajev, požrtvovalnosti ter pravo ljubezen brez egoizma — mislil je, da bode mogel kot duhovnik najboljše delovati za ljubljeno češko ljudstvo. Varal pa se je — spoznal je hinavski klerikalizem, dobil ni v najmanjšem tisto, česar je iskal ter zato tudi izstopil iz semenišča. In ideali so mu izginili kot sanje. Začel je premišljevali o ljudeh, ki so mu zastudili duhovski stan, začel tudi uvaževati o veri in cerkvi, prenehal je verovati in začel — sovražiti. Iz verskega idealista je postal najostrejši sovražnik rimske cerkve.

Postal je vzgojevalec na Ruskem, kar mu je pomoglo, da je spoznal Rusijo in nje razmere. Po povrnitvi iz Rusije pa se je poprijel pisateljstva ter postal — žurnalist, kakršnih je dosedaj malo rodila zemlja. Prišlo je namreč leto 1848. Silna struja demokratizma je drvila po Evropi. Ljudstvo je hotelo imeti svoj delež pri upravi in urejanju držav in zakonodaje. Pod uplivom revolucijskih dogodkov za mejo ter pod uplivom krvave revolucije dunajske se je v Avstriji 15. marca proglasila konstitucija in zrušila cenzura. Havliček je bil urednik «Praških novin» in «Bučele». Odleglo mu je, kajti smel bi pisati tako, kot mu je narekovalo srce — ali izdajatelj in lastnik «Praških novin» mu je ustavil pero, češ: «Praške novine» so za to tu, da bi pisale v zmislu vlade ter se za njo potegovale. In Havliček je takoj izstopil iz uredništva ter osnoval dnevnik

«Narodne novine». Bil je takrat čas priprav za znani frankfurtski zbor ter za slovanski shod v Pragi. V juniju 1848. l. je bil sklican tudi češki deželni zbor, v juniju se je sešel tudi slovanski shod. — Havliček je v oči teh dogodkov objavil svoj program: «Narodnostna enakopravnost, politična samostojnost čeških dežel, utrditev Avstrije kot federacija samostojnih dežel in narodov, enakost vseh državljanov pred zakonom, zrušitev privilegijev.» Glede vere je dejal: mi sovražimo hinavce, ki z očmi proti nebu merijo, z rokami pa se drže tega sveta, sovražimo one, ki nimajo nobene vere, ali se kažejo za najbolj pobožne ter obsojajo vse one, ki pošteno povedo svoje mnenje. Častimo pa vsakogar pošteno prepričanje. — Dalje je zahteval Havliček odstranitev celibata, odstranitev šole, zmanjšanje izdatkov za militarizem, zvišanje skrbi za izobrazbo i. t. d.

Slovanski shod v Pragi se je vršil v burni dobi. Knez Windischgraetz je bil zapovednik vojaščine ter je počenjal kakor bi bil kak paša. Vnela se je rabuka — vojaščina je streljala v inače mirno ljudstvo. Havliček je energično nastopal proti Windischgraetzu, ki ga je imenoval provzročitelja vseh rabuk. Havličkovega peresa so se bali vsi uradi — Windischgraetz ga je tudi ukazal aretirati, kar se je zgodilo 8. julija 48. Dolgo pa ni bil zaprt, kajti prav takrat so se vršile volitve v državni zbor na Dunaj, in Havliček je bil v petih okrajih izvoljen za poslanca. Kot poslanec je deloval na Dunaju in Kromerizu. Ko je pa videl, da državni zbor ne deluje, odložil je poslanski mandat ter se popolnoma posvetil novinarstvu. Vlada pa mu je bila vedno za petami; leta 1850. so mu ustavili «Narodne novine». Havliček pa se je preselil v Kutno Goro, kjer je izdajal list «Slovana». V ti dobi je izdal znamenite «Kutnogorske epistole». Leta 1851. so mu ustavili «Slovana» ter ga v decembru istega leta celo aretovali in odpeljali v prognanstvo v Brixen na Tirolsko, kjer je bil 3 in pol leta. Vrnivši se nazaj na Češko je — umrl!

Havliček je bil vzoren politik iz l. 1848, ko je meščanstvo revoltiralo. Havliček je tvoritelj in mojster češke politike tiste dobe. Bil je tudi imeniten pesnik, glavno satirik. Veliko važnost imajo njegovi spisi: «Tyrolske elegie», «Krst sv. Vladimira» in «Kralj Lavra» v katerih biča tirane, policijske vlade ter cerkvene hinavce. — Slava spominu Havličkovem, kličejo na Češkem — temu klicu se pridružuje tudi slovensko zavedno delavstvo.

Kako c. kr. rudarski urad izvršuje svojo nalogo? Bratovska skladnica v Slanem na Češkem je znižala 200 provizionistom provizijo za celih 53 procentov. 87 provizionistov se je pritožilo proti takšnemu postopanju na razsodišče bratovske skladnice. Tu se je pokazalo, da je tako postopanje popolnoma nasprotujoče določbam zakona o bratovskih skladnicah. Razsodišče je razsodilo, da se mora provizionistom vseh teh 53 procentov povrniti ter provizijo v prvotni višini izplačevati. Ali kaj se je zgodilo? C. kr. rudarski urad, ki se ima brigati, da se razsodbe razsodišč izvrše, je izdal oznanilo, v katerem svetuje bratovski skladnici slanski, naj se nikar ne pokori razsodbi razsodišča ter ne izplačuje tiste provizije, kakor je razsodišče odločilo. — To oznanilo je razburilo celo rudarsko javnost kladensko tako, da nastane sedaj v kladensko-slanskem revirju tako gibanje, da bodo c. kr. rudarski uradi pomnili, kedaj so tako nečuvno kršili zakon . . . I zopet je tu nov dokaz, kako se kapitalistom ugoduje . . .

Boga je prevaral. V časopisih se poroča: Nek kmet je zbolel — v boleznih je obljubil, da vse, kar iztrži za eno kravo, da za sv. maše. Res je tudi ozdravil, žal, grozno žal pa mu je bilo, da je kravo obljubil bogu. Premišljal je, kako bi se rešil te zagate. In izmislil si je! Svojega hlapca je poslal v semenj s kravo in s petelinom ter mu zapovedal: prodati enemu kupcu i petelina i kravo, in sicer petelina za 60 gld., kravo za 60 krajcarjev — ljudje so majali z glavami, zlomka, kaj takega se pa še ni videlo na semnju, in eden je kupil oboje, za kravo je dal 60 krajcarjev, za petelina pa 60 gld. Kmet je bil zelo vesel, ko mu je hlapec prinesel

denar, izkupiček za kravo je nesel župniku za maše ter s tem izpolnil obljubo, izkupiček za petelina pa si je pridržal zase ter ga shranil v skrinjo. Vest pa je imel čisto.

«**Ljudski oder**» je ime izobraževalnemu socialističnemu društvu v Trstu, ki že obstoji par let in se prav lepo razvija. «Akademija» bi mogla intencijam «Ljudskega odra» veliko prispevati. Izobrazbe Slovenci prav veliko potrebujemo; sistematično podavana predavanja tudi zelo koristijo vsakomur, ki se hoče izobraziti. Morebiti bi se dalo napraviti kako zvezo med «Akademijo» in našimi socialističnimi strokovnimi društvi. Poprej seveda pa bi bilo potreba nekoliko centralizirati naše slovenske strokovne organizacije.

Proti volilni reformi še vedno spletkarijo njeni sovražniki. Prinesli so zopet v javnost argument pluralne volilne pravice. «Slovenski Narod» zaznamuje vsak pojav sovražnosti z največjim veseljem, češ, morebiti bo kaj uspeha Žalostni taki «naprednjaki»!

«**Naši Zapiski**», socialna revija. Sedma številka tega lepo se razvijajočega mesečnika je zelo raznovrstna ter zelo zanimljiva. Članek «Govekar in Govekarji» sicer ne razume delavec, ki ne pozna naših literarnih in umetniških razmer; za poznavalca teh pa je pravi užitek. Govekar in njegove vrste ljudje so prejeli v tem članku obračun za njihovo delovanje. Kdor hočeš brati umetnikov odgovor na žalitev snoba, čitaj ta članek! — Študija «Politično življenje Slovencev» je zelo poučna za vsakega, istotako študija «O spolnih boleznih». «Socialni boji slovenskih kmetov v srednjem veku» gotovo vsakega zanimajo. «Pregled» je prav raznovrsten. «Robide» pa naravnost fine. Pesnik Juri Jager zelo dovtipno šiba delovanje «Za narod in politične ideje». Znano slavnost v prid koroškimi Slovincem prav fino ožigosa. Pravi:

Korotan, nič se ne boj!
Celo noč smo pili zate,
zdaj pa, brate,
več ne moremo; ti stoj,
sam si pravdo brani —
mi smo že dovolj — navdušeni.

Res, prav imenitno povedano! Bolje se ne more ožigosati vse, ki »pomagajo umirajočim koroškim Slovencem«. — »Naše zapiske« vsem prav toplo priporočamo. Ni to sicer revija, kakršno bi mi socialni demokratje v prvi vrsti potrebovali, ali to je časopis, ki

je zelo potreben za splošne slovenske razmere, ki doslej še niso producirale drugega kot — »Slovana« in »Ljubljanski Zvon«. Naroči se na »Naše zapiske« lahko v našem uredništvu. — Delavci! Berite »Naše zapiske«!

Iz idrijskega okraja.

K. k. Aichamt. »Slovenec« in »Slovenski Narod« sta strašno narodna lista, vsako nenarodno stvar vidita ter javno okarata. Njih somišljeniki pa se zato ne zmenijo. Aichmeister Kos izdaja še vedno nemške Aichscheine, Rechnungsführer Krapš jih pa podpisuje. Živela, slovenščina, živel, mili slovenski narod — proč z zaničevalci naše mile materinščine...

Trd, neizprosno bodi mož jeklen — po idrijskih šetalščih, gostilnah, javnih uradih pa imamo samo nemščino. Pa govorijo nemško »narodne« gošpice učiteljice ter narodni gospodje različnih naslovov. Socialni demokratje imamo fino zabavo, kajti »breznarodni in mednarodni« kakor smo, ljubimo in spoštujemo svojo materinščino veliko bolj kot narodni frazerji...

Peto izvestje mestne realke v Idriji za šolsko leto 1905/1906 je izšlo sredi minulega meseca s sledečo vsebino: Julij Nardin: »Nekaj fizikalnih predmetov«, Iv. Bajželj: »Učni načrt za telovadbo na realkah« ter dr. S. Bevk: »Šolska poročila«. Nardinov članek je prav zanimljiv, žal le, da je zelo težko pisan — učenci realke, ki imajo že nekaj pojma o fiziki, ga bodo že razumeli — drugi seveda —? Vendar je prav, da se že enkrat kaj znanstvenega resno razpravlja tudi o Slovencih. Nardin je videti dober fizik — naj objavlja svoja opazovanja še v bodoče. Bajželj je le preložil »učni načrt za telovadbo« iz nemščine v slovenščino — o tehniških izrazih bo najbrže kompetentno sodbo izrekel »Slovenski Sokol«. — Iz šolskih poročil razvidimo, kdo je učil in kdo uči na realki, kakšen je bil in je učni načrt, kakšne učne knjige, kakšna je realna učiteljska ter dijaška knjižnica, kakšna zemljepisna, zgodovinska učila, kakšni fizikalni, kemijski in prirodopisni kabinet. Na realki se je učilo 157 učencev v starosti od 9 do 25 let. Idriččanov je od vseh le 83, eden je celo rodом iz Amerike. Šolsko leto 1906/1907 se prične dne 17. septembra. Učenci za pripravljalni razred naj se oglase s svojimi starši dne 16. septembra od 8.—12. ure dopoldne pri ravnateljstvu ter dokažejo z rojstnim listom, da so že izpolnili deveto leto ter dovršili z dobrim uspehom svoj tretji razred ljudske šole. Učenci, ki žele nanovo vstopiti v prvi razred, naj se oglase s starši 15. septembra dopoldne, učenci za II., III., IV., V. in VI. razred pa se bodo sprejemali 16. septembra

dopoldne. Na mestni realki ni nobene šolnine. — Dosedaj je izšlo torej že pet izvestij mestne realke, ki obsegajo 13 člankov.

Mala opomba knjižničarju dijaške knjižnice na mestni realki. Ne verjamemo, da bi bile knjige »Najdenček«, »Prst božji«, »Ogljenica ali hudobija in nedolžnost«, »Maron, krščanski deček z Libanona« i. t. d. prav posebno pripravne za vzgojo mladine. Po naših mislih bi na občinski realki bilo pač potreba malo več okusa... Vsak šmir pa tudi ne pase v — dijaško knjižnico...

»Slovenec« ima dopisnike, ki so res mojstri v lažeh. Naš urednik, sodrug A. Kristan, je bil minulo nedeljo slučajno na Jesenicah v gostilni, kjer se je vršil občni zbor tamošnjega ajmohtarskega strokovnega društva. Ker je bilo na tem zboru grozno vitje, šel je naš urednik iz radovednosti pogledat, kaj je vzrok rabuke. Ljubljanski Gostinčar ga je videl — in v hipu je bilo pri njem kakih deset pijanih klerikalnih barab v vrčki v rokah — naš urednik se jim je smejal ter odšel (ne da bi se ga kdo sploh s čim dotaknil) nazaj v sobo, kjer je bil poprej. »Slovenec« pa piše, da so »sodr. A. Kristana zavedni delavci zagrabili za ovratnik ter ga postavili ven.« Najimennitnejše pri tem je pa, da sodrug A. Kristan ta dan ni imel ovratnika... Katoličan in lažnivec: identična pojma.

Proč s Koslerjevim pivom! Delavci! Koslerjevo pivo je bojkotirano! Noben zaveden delavec naj Koslerjevega piva ne pije. Kadar greste v gostilno, vprašajte: Kakšno pivo se toči? — Ako se toči Koslerjevo — odidite iz gostilne. Agitujte tudi med svojci za bojkot Koslerjevega piva.

»Proč z alkoholom!« Klerikalci delajo grozno reklamo društvu »Abstinent«, ki so ga ustanovili v Ljubljani. Ponosno hodijo njih agitatorji okoli ter se bahajo z znakom: »Proč z alkoholom!« Na njih zborovanjih pa se popije — največ alkohola. Na Jesenicah (minulo nedeljo) se je popilo na občnem zboru ajmohtarskega društva brez dvombe 30 sodečkov Koslerjevega piva!! I nu, »Proč z alkoholom!«

Idrijski Pavliharji (Oswald et tulti quanti) napadajo v svojih listih mene ter nekatere druge uslužbenice »Občnega konsumnega društva«. Prizadeti so me poblastili, proglasiti tem potom, da jih ne tangirajo

sicer gnjusni, ostudni in lažnivi napadi, kajti da od klerikalcev sploh ne morejo pričakovati drugega kot laži, obrekovanja in natolcevanja. S preziranjem pojdejo tudi v naprej preko takih imfamijskih ter preko vseh podobnih bolnih izrodov klerikalnih Pavliharjev.

Anton Kristan.

Od uredništva. R. B. — Glede «Naše Moči»: Oprostite, ali mazati se s takimi ljudmi, ki ne umejo drugega kot lagati, natolcevat ter obrekovati, bilo bi pod našo častjo. S poštenimi, resnico pišotimi nasprotniki se bojujemo vedno, ali z ljudmi, kateri so izgubili čut: spoznavati resnico od laži, se ne prepričamo; škoda črnila, papirja in časa.

Kaj pa voda? Prontarji nimajo nič vode. Gotove osebe pa škrepe z vodo še zmeraj svoje vrtove. To je malo preveč. Pozivljamo županstvo, naj energično nastopi; kdor se ne uda ukazu, občutno se ga naj kaznuje. Red mora biti. Pač ne gre, da bi eni imeli preveč vode (da bi škropili vrte), drugi pa nič (niti za pitno vodo).

Veselica gasilnih društev. Idrijsko in spodnjedrijsko gasilno društvo napravita 2. septembra veselico v korist gasilnega doma in gasilnega orodja. Na veselici bo srečanje. Začetek ob 4. uri. Prostor: na Zemlji; ob neugodnem vremenu pa v pivovarni pri Črnem orlu. Vstopnina 20 vin. za osebo. — Prosi se druga društva, da ta dan ne priredé veselice.

Veselica v korist „Obrtniške bolniške blagajne v Idriji“. V nedeljo, dne 19. avgusta prirede idrijski rokodelski pomočniki v korist idrijske obrtniške bolniške blagajne na vrtu gosp. Ivana Grudna v Jeličnem vrhu veselico. Na vsoporedu je godba, srečolov, petje in ples. Iz prijaznosti sodeljuje pri veselici slavni godbeni klub «Struna» iz Idrije. Veselica se prične ob pol 4. uri popoldan. Vstopnina znaša 20 vinarjev za osebo. V slučaju slabega vremena se ista preloži na prihodnjo nedeljo. Z ozirom na blag namen veselice se preplačila hvaležno sprejemajo ter pričakujejo podpisani mnogobrojne udeležbe.

Idrijski rokodelski pomočniki.

Delavci, rudarji,

berite in širite „Naprej!“
ki je Vaše
delavsko glasilo!

Vsak delavec in vsaka delavka mora biti član svoje zadruga ter nakupovati le v zadrugi prodajalnici, kar se prodaja! Svoji k svojim! Delavec k delavcu!

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega pridelovanja okusna, zdrava v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Janez Vidmar

čevlarski mojster

v Demšarjevi hiši

se priporoča cenj. delavcem v izdelovanje vsake vrste obutev trpežno in po nizki ceni.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

v Kranju

najmoderneje opremljena, se uljudno priporoča v naročitev najraznovrstnejših tiskarskih del po solidnih cenah.

Rastlinski liker in rastlinska grenčica

„Jelen“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepiata želodec in ž njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:

Anton Jelenec v Idriji

imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.

10—4